

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Direcția Generale Tineret și Sport a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Guvernatorului Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Direcției Generale Tineret și Sport a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia cu privire la contestarea actelor administrative

împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul depus de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, casată hotărârea din 21 august 2020 a Judecătoriei Comrat sediul Vulcănești și emisă o nouă decizie, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 4 august 2017, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva împotriva Guvernatorului UTA Găgăuzia și Direcției Generale Tineret și Sport a UTA Găgăuzia, persoane terțe Roman Tiutin, Maxim Bolgar și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia cu privire la contestarea actelor administrative.

Prin hotărârea din 21 august 2020 a Judecătoriei Comrat sediul Vulcănești, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul depus de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, casată hotărârea din 21 august 2020 a Judecătoriei Comrat sediul Vulcănești și emisă o nouă decizie, prin care a fost admisă acțiunea.

A fost anulat ca fiind ilegal și emis cu încălcarea procedurii stabilite ordinul șefului Direcției Generale Tineret și Sport a UTA Găgăuzia nr. 01/2-02-75 din 4 mai 2017 „Cu privire la numirea în funcție”.

A fost anulată ca fiind ilegală și emisă cu încălcarea legii și a procedurii stabilite dispoziția Guvernatorului UTA Găgăuzia nr. 120-k din 15 mai 2017.

La 5 ianuarie 2022, Guvernatorul UTA Găgăuzia a depus recurs împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, iar la 7 februarie 2022, a prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

La 12 ianuarie 2022, Direcția Generală Tineret și Sport a UTA Găgăuzia a depus recurs împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, iar la 28 ianuarie 2022 a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

Examinând cererile de recurs depuse de Guvernatorul UTA Găgăuzia și Direcția Generală Tineret și Sport a UTA Găgăuzia, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a acorda un termen suplimentar recurenților pentru înlăturarea neajunsurilor, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 241 alin. (3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art. 235 Cod administrativ, dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

Prin prisma prevederilor art. 233 alin. (1) Cod administrativ, cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art. 211 alin. (1) lit. a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

În conformitate cu dispozițiile art. 26 Cod administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Direcția Generale Tineret și Sport a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia au depus cererile de recurs împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acestuia în limba de stat.

În acest sens, se reține că prin Hotărârea nr. 17 din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești. Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele

normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că unul din principiile fundamentale ale procesului judiciar, este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție.

Astfel, prevederile conținute în art. 118 din Constituție, sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie, obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba moldovenească. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că în cazul când cererea de recurs este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, justițiabilului i se va indica acest neajuns și i se va acorda un termen pentru înlăturarea acestuia. Dacă cererea de recurs se va perfecta în limba de stat sau va fi însoțită de o traducere oficială a textului acesteia, atunci se va considera depusă la data inițială.

Totodată, este de menționat că instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlături justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanților la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererile de recurs depuse de către Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Direcția Generale Tineret și Sport a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, sunt redactate într-o altă limbă decât limba oficială de procedură și nu sunt însoțite de traducere, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va acorda termen recurenților pentru prezentarea traducerii cererilor de recurs în limba de stat.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a le explica recurenților că, în cazul neînlăturării neajunsului constatat de instanță la depunerea cererilor de recurs, în temeiul art. 243 alin. (1) lit. a) și art. 236 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, recursurile vor fi declarate inadmisibile.

În baza celor expuse, conducându-se de art. 26, 230, 235, 236 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se amână examinarea admisibilității recursurilor depuse de către Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Direcția Generale Tineret și Sport a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, pentru data de 4 mai 2022.

Se acordă recurenților Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Direcția Generale Tineret și Sport a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia termen până la 3 mai 2022, ora 9:00, pentru prezentarea, la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău str. Petru Rareș 18), a cererilor de recurs împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat redactate sau cu traducere în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu